

prima instanță: A. Gafton
(Judecătoria Centru mun. Chișinău)
instanța de apel: N. Traciuc, M. Anton, Iu. Cotruță
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-1424/16

DECIZIE

24 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iuliana Oprea, Galina Stratulat
Ion Druță, Nicolae Craiu

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Dumitraș Petru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dumitraș Petru împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate Nr. 50/14 COOP, Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și Întreprinderii Municipale „Infocom” cu privire la anularea actului de constatare și actului cercetării stării evidenței și folosirii apei, anularea datoriilor pentru consumul de apă potabilă, obligarea efectuării recalculului consumului de apă potabilă, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 prin care a fost admis apelul declarat de către Dumitraș Petru, casată hotărârea Judecătoria Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014 și pronunțată o hotărâre nouă de respingere a acțiunii, și încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 prin care a fost respinsă cererea Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate Nr. 50/14 COOP cu privire la recunoașterea acțiunii,

c o n s t a t ă

La 07 decembrie 2012, Dumitraș Petru a depus cerere de chemare în judecată împotriva APLP Nr. 50/14 COOP și SA „Apă-Canal Chișinău”, intervenient accesoriu ÎM „Infocom” cu privire la anularea actului de constatare, anularea datoriilor pentru consumul de apă potabilă, obligarea efectuării recalculului consumului de apă potabilă și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul indică că este proprietarul apartamentului nr. 85 situat pe șos. Hîncești 55/3, mun. Chișinău. Începînd cu luna martie a anului 2012, în calculul plății lunare pentru consumul de apă potabilă prezentat de către

ÎM „Infocom” au fost incluși suplimentar datelor contorului de apă 17, 84 m³, echivalentul a 163, 97 lei și un recalcul pentru consumul de apă potabilă în sumă de 462, 52 lei. Astfel, începând cu luna martie 2012 și pînă în prezent, în fiecare lună contul de plată pentru consumul de apă potabilă neîntemeiat este majorat cu 17, 84 m³, contrar datelor contoarelor instalate în apartament, acumulîndu-se o datorie în sumă de 1544, 54 lei.

Menționează reclamantul că președintele APLP Nr. 50/14 COOP, Soloviov Victor, a motivat majorarea consumului de apă potabilă în urma emiterii actului de constatare efectuat de SA „Apă-Canal Chișinău”.

În acest sens, susține reclamantul că la 02 mai 2012 s-a adresat cu o cerere către SA „Apă-Canal Chișinău” pentru a fi informat despre rezultatul controlului efectuat la 20 aprilie 2012, însă nu a primit nici un răspuns.

La 08 august 2012, s-a adresat repetat cu o asemenea cerere către SA „Apă-Canal Chișinău”, solicitînd eliberarea unei copii a actului de control, precum și anularea acestuia cu calcularea consumului de apă potabilă conform datelor contoarelor instalate în apartamentul reclamantului, anexînd la cerere buletinele de verificare metrologică nr. 32813 și 32807 din 16 iulie 2009, valabile pînă la 16 iulie 2014.

Declară Dumitraș Petru că potrivit răspunsului SA „Apă-Canal Chișinău” din 07 septembrie 2012, la solicitarea președintelui APLP Nr. 50/14 COOP, Soloviov Victor, de acordare a ajutorului tehnic pentru verificarea contoarelor instalate în apartamentele blocului de locuințe situat pe șos. Hîncești 55/3, mun. Chișinău, a fost inspectată starea tehnică a rețelelor și instalațiilor din apartamente, fiind întocmit actul de constatare din 19 aprilie 2012. În urma controlului efectuat în apartamentul nr. 85 din șos. Hîncești 55/3, mun. Chișinău, s-a constatat că contorul de apă rece nr. 01.240590 cu indicii 00200 m³, instalat în WC, nu reacționează la debitul mic, iar contorul de apă rece nr. 01.240555 cu indicii 00291 m³ din bucătărie este instalat vertical și la fel nu reacționează la debitul mic, precum și ambele contoare nu dispun de buletine de verificare metrologică. În privința calculelor i s-a sugerat să se adreseze către ÎM „Infocom” și APLP Nr. 50/14 COOP.

Invocă reclamantul că la 20 august 2012, s-a adresat cu cerere către ÎM „Infocom” pentru soluționarea situației create și a fost informat despre imposibilitatea de a efectua careva schimbări în calculele plăților lunare, deoarece au fost efectuate în baza informației prezentate de către APLP Nr. 50/14 COOP.

Pe cale de consecință, reclamantul Dumitraș Petru s-a adresat la 27 septembrie 2012 cu cerere prealabilă către APLP Nr. 50/14 COOP, însă nu a primit nici un răspuns.

Consideră reclamantul că acțiunile pîrîților sunt ilegale, actul de constatare din 19 aprilie 2012 efectuat cu participarea SA „Apă-Canal Chișinău” fiind neîntemeiat și ilegal, urmînd a fi anulat de către instanța de judecată, deoarece contrar prevederilor legislației în vigoare, nu a fost semnat de ambele părți – furnizor (gestionar) și consumator, fiind semnat doar de către reprezentantul SA „Apă-Canal Chișinău” și președintele APLP Nr. 50/14 COOP. Totodată, în cazul

cînd consumatorul nu este de acord cu actul întocmit, contorul urmează să fie verificat într-un laborator independent, ceea ce nu a fost efectuat.

Solicită reclamantul anularea datoriilor pentru consumul de apă potabilă în mărime de 17, 84 m³, obligarea APLP Nr. 50/14 COOP să efectueze calculul consumului de apă potabilă conform datelor contoarelor instalate în apartamentul nr. 85 situat pe șos. Hîncești 55/3, mun. Chișinău, anularea actului de constatare din 19 aprilie 2012 și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 13 septembrie 2013, Dumitraș Petru a depus cerere de modificare și completare a pretențiilor din acțiune, unde a indicat în calitate de pîrîți APLP Nr. 50/14 COOP, SA „Apă-Canal Chișinău” și ÎM „Infocom”, solicitînd anularea actului de constatare din 19 aprilie 2012 și actului cercetării stării evidenței și folosirii apei din 19 aprilie 2012 emise de SA „Apă-Canal Chișinău”, anularea datoriilor pentru consumul de apă potabilă începînd cu perioada lunii martie 2012 în mărime de 17, 84 m³ lunar, obligarea APLP Nr. 50/14 COOP să efectueze calculul consumului de apă potabilă în conformitate cu datele contoarelor instalate în apartament, repararea prejudiciului moral de către APLP Nr. 50/14 COOP în mărime de 50 000 lei și de către ÎM „Infocom” în mărime de 100 000 lei și încasarea din contul pîrîților a cheltuielilor de judecată.

Suplimentar, reclamantul indică că a făcut cunoștință cu actul cercetării stării evidenței și folosirii apei din 19 aprilie 2012 emis de SA „Apă-Canal Chișinău” la data de 27 iulie 2013, pe care-l consideră ilegal. Actul nominalizat a fost întocmit în urma efectuării controlului contoarelor instalate în apartamentul reclamantului și conține rezultate similare cu cele din actul de constatare din 19 aprilie 2012, reclamantul invocînd aceleași temeuri de anulare.

În privința prejudiciului moral, Dumitraș Petru menționează că în urma acțiunilor ilegale ale APLP Nr. 50/14 COOP și ÎM „Infocom”, a suportat un stres foarte mare, fiind nervos și disperat, fiindu-i cauzate suferințe psihice.

La 13 mai 2014, Dumitraș Petru a depus cerere de concretizare a pretențiilor din acțiune, concretizînd că solicită anularea datoriilor pentru consumul de apă potabilă pentru perioada ianuarie 2012 - octombrie 2013 în mărime de 17, 84 m³ în sumă de 2170 lei, cu excluderea acestei datorii din contul bancar APLP Nr. 50/14 COOP. În rest, pretențiile au rămas nemodificate.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 28 iulie 2014, Dumitraș Petru a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărîrii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014 și pronunțarea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

La 03 iulie 2015, reprezentantul APLP Nr. 50/14 COOP, Sardari Marin, a depus în temeiul art. 212 CPC cerere privind recunoașterea integrală a pretențiilor lui Dumitraș Petru față de APLP Nr. 50/14 COOP, invocînd că pîrîta recunoaște integral acțiunea reclamantului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, a fost respinsă cererea APLP Nr. 50/14 COOP privind recunoașterea integrală a pretențiilor, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de către Dumitraș Petru, casată hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014 și pronunțată o hotărâre nouă de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

La 22 aprilie 2016, Dumitraș Petru a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 și deciziei instanței de apel din aceeași dată, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a actelor judecătorești contestate și hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Recurentul în motivarea recursului a invocat ilegalitatea actelor judecătorești contestate. Susține că Curtea de Apel Chișinău nemotivat a respins cererea intimă APLP Nr. 50/14 COOP privind recunoașterea integrală a pretențiilor, concluzionând eronat că recunoașterea pretențiilor ar încălca drepturile, libertățile și interesele legitime ale APLP Nr. 50/14 COOP și SA „Apă-Canal Chișinău”, fără invocarea vreunui argument în acest sens.

Consideră recurentul că recunoașterea pretențiilor de către APLP Nr. 50/14 COOP nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale asociației, în special cele ale SA „Apă-Canal Chișinău”, deoarece APLP Nr. 50/14 COOP a recunoscut doar pretențiile înaintate față de sine de către Dumitraș Petru.

Menționează că odată ce atât prima instanță, cât și instanța de apel, au constatat cu certitudine că datoria în sumă de 2170 lei este neîntemeiată și a fost inclusă ilegal, motiv pentru care a fost anulată amiabil de către asociație din contul lui Dumitraș Petru, Curtea de Apel Chișinău nejustificat a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată. Prin urmare, decizia instanței de apel este contradictorie, neîntemeiată și nemotivată, Curtea de Apel Chișinău neexpunându-se asupra tuturor argumentelor invocate de către recurentul-apelant în cererea de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că încheierea și decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 redactate integral, au fost expediate în adresa lui Dumitraș Petru la 10 februarie 2016, potrivit scrisorii de însoțire nr. 881, lipsind însă date privind recepționarea acestora (f.d. 40, volumul II).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Dumitraș Petru la 22 aprilie 2016, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 17 mai 2016 în adresa intimaților APLP Nr. 50/14 COOP, SA „Apă-Canal Chișinău” și ÎM „Infocom”, a fost expediată copia recursului declarat de către Dumitraș Petru, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimații nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 august 2016 recursul declarat de către Dumitraș Petru a fost considerate admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul împotriva încheierii urmează a fi respins cu menținerea încheierii, iar recursul împotriva deciziei urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 239 al aceluiași Cod, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Art. 240 alin. (1) CPC, prevede că la deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Din suportul probator prezent la materialele pricinii rezultă că la 07 decembrie 2012, Dumitraș Petru a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva APLP Nr. 50/14 COOP, SA „Apă-Canal Chișinău” și ÎM „Infocom”, solicitînd anularea actului de constatare din 19 aprilie 2012 și actului cercetării stării evidenței și folosirii apei din 19 aprilie 2012 emise de SA „Apă-Canal Chișinău”, anularea datoriilor pentru consumul de apă potabilă pentru perioada ianuarie 2012 - octombrie 2013 în mărime de 17, 84 m³ în sumă de 2170 lei, cu excluderea acestei datorii din contul bancar APLP Nr. 50/14 COOP, obligarea APLP Nr. 50/14 COOP să efectueze calculul consumului de apă potabilă în conformitate cu datele contoarelor instalate în apartament, repararea prejudiciului moral de către APLP Nr. 50/14 COOP în mărime de 50 000 lei și de către ÎM „Infocom” în mărime de 100 000 lei și încasarea din contul pîrîților a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pe parcursul examinării pricinii în ordine de apel, la 03 iulie 2015, reprezentantul APLP Nr. 50/14 COOP, Sardari Marin, a depus în temeiul art. 212 CPC cerere privind recunoașterea integrală a pretențiilor lui Dumitraș Petru față de APLP Nr. 50/14 COOP, invocînd că recunoaște integral acțiunea reclamantului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, a fost respinsă cererea APLP Nr. 50/14 COOP privind recunoașterea integrală a pretențiilor, ca fiind neîntemeiată, din motiv că recunoașterea pretențiilor ar încălca drepturile, libertățile și interesele legitime ale APLP Nr. 50/14 COOP și SA „Apă-Canal Chișinău”.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, a fost admis apelul declarat de către Dumitraș Petru, pentru încălcări de procedură casată hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 iunie 2014 și pronunțată o hotărîre nouă de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Se reține, că atât prima instanță, cât și instanța de apel au indicat în motivarea hotărârilor emise că pentru luna martie 2012 în chitanța prezentată spre plată de către ÎM „Infocom” neîntemeiat au fost incluși suplimentar datelor contorului de apă 17, 84 m³ cu prețul de 163, 97 lei și prezentat un recalcul pentru apa potabilă în sumă de 462, 52 lei pentru trei luni precedente, și anume decembrie 2011 – februarie 2012, fiind ilegal întocmit și actul de constatare din 19 aprilie 2012, însă au respins acțiunea integral ca fiind neîntemeiată, dat fiind faptul că datoria dată a fost anulată în luna octombrie 2013, iar actele de constatare și cercetare a stării evidenței și folosirii apei din 19 aprilie 2012 nu au stat la baza efectuării recalculului consumului de apă potabilă, or, acestea au fost emise ulterior apariției datoriei pentru lunile decembrie 2011 – februarie 2012 și respectiv nu au produs careva efecte juridice, fiind niște acte preparatorii.

Analizând circumstanțele expuse și prin prisma normelor de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că Curtea de Apel Chișinău eronat a ajuns la concluzia de a respinge acțiunea integral, or, faptul că pe parcursul examinării pricinii intimată-pîrîta APLP Nr. 50/14 COOP a exclus datoria contestată din documentele contabile, nu constituie temei de respingere a acțiunii. În asemenea caz, pretenția se admite, cu mențiunea că aceasta nu urmează a fi executată, dar nu se respinge.

Referitor la actele de constatare și cercetare a stării evidenței și folosirii apei din 19 aprilie 2012, instanța de apel, considerîndu-le că nu au produs careva efecte juridice, nu s-a expus în baza căror acte a fost calculată datoria la consumul de apă potabilă.

Afară de aceasta, se reține că în actele contestate de către recurentul-reclamant din 19 aprilie 2012 sunt indicate fapte ce constituie după esență consum fraudulos de apă, ceea ce atinge în mod direct drepturile și interesele ultimului.

În consecință, instanța de recurs conchide că la caz exigențele legalității și temeiniciei unei hotărâri judecătorești nu au fost respectate.

Se reține că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului European), ceea ce la cazul prezentei spețe este lipsă.

Se reiterează că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre și decizie motivate. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Potrivit unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către

părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (speța Garcia Ruiz c. Spaniei, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

Astfel, ținând cont de imposibilitatea instanței de recurs de a corecta omisiuni de procedură și reiterând inexistența temeiurilor legale pentru a remite pricina spre rejudecare în instanța de fond (art.432 alin.(3) lit.d) și f) CPC), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a casa decizia instanței de apel și a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel.

În ce privește încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 prin care a fost respinsă cererea APLP Nr. 50/14 COOP cu privire la recunoașterea acțiunii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție o consideră întemeiată și legală, constatarea instanței de apel că recunoașterea pretențiilor ar încălca drepturile, libertățile și interesele legitime ale APLP Nr. 50/14 COOP fiind justificată și întemeiată. Or, în cazul admiterii acțiunii și dispunerii încasării sumei de 50 000 lei din contul asociației cu titlu de prejudiciu moral fără a da apreciere rezonabilității cuantumului acestei sume, vor fi atinse drepturile și interesele legitime ale membrilor acesteia.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel din 15 octombrie 2015 este legală și întemeiată, iar decizia acestei instanțe din aceeași dată nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiuni care nu pot fi corectate de către instanța de recurs la examinarea pricinii în ordine de recurs, și având în vedere lipsa temeiurilor legale de a restitui cauza spre rejudecare în prima instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Dumitraș Petru împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 și a admite recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 și a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Dumitraș Petru împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 și se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015.

Se admite recursul declarat de către Dumitraș Petru împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015 și se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 15 octombrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Dumitraș Petru împotriva Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate Nr. 50/14 COOP, Societății pe Acțiuni „Apă-Canal Chișinău” și

